

Voorwoord bij het thema anogenitale dermatologie

Maureen Jonker

Voor u ligt het themanummer anogenitale dermatologie. Vrijwel een heel nummer van het Nederlandse dermatologisch tijdschrift gewijd aan het gebied onder de gordel. Omdat dit een gebied is dat niet direct in het oog springt en waarop nog geregeld een taboe bestaat, zowel bij de patiënten zelf, maar soms ook bij de hulpverlener, is het hoog tijd om het anogenitale gebied eens in de schijnwerpers te zetten.

In 2018 werd de domeingroep Anogenitale dermatosen opgericht op verzoek van het toenmalige bestuur van de NVDV. Het bestuur had behoefte aan een aanspreekpunt ten aanzien van diverse anogenitale vraagstukken, die geregeld aan het bestuur werden gesteld. De domeingroep startte destijds met vier leden, inmiddels is de domeingroep uitgegroeid tot zes à acht leden, verdeeld over de verschillende aandachtgebieden en die zowel in de academie als in perifere ziekenhuizen werkzaam zijn. De domeingroep vergadert twee keer per jaar en is het aanspreekpunt voor het bestuur van de NVDV op het gebied van alles wat met anogenitale dermatologie te maken heeft, zoals het deelnemen aan richtlijncommissies, en voorziet het bestuur gevraagd en ongevraagd van adviezen.

In 2009 werd de Nederlandse Vereniging voor Vulva Pathologie (NVvVP) opgericht, vanuit de overtuiging dat het belangrijk is om de zorg voor vrouwen met vulvaire klachten te optimaliseren. Samenwerking met andere disciplines was hierbij belangrijk en de oprichting van diverse vulvapoli's verspreid over heel Nederland heeft hieraan een belangrijke impuls gegeven. [1] Iedereen met interesse in de vulvopathologie kan voor een klein bedrag per jaar lid worden en op de website is veel nuttige informatie te vinden over vulva gerelateerde problemen.

Met de opkomst van de Hoge Resolutie Anoscopie (HRA), dat wordt gebruikt voor de vroeg opsporing van (voorstadia van) anuscarcinoom, is er ook op dit gebied steeds meer behoefte aan een georganiseerd verband voor hulpverleners die zich bezighouden met deze diagnostiek. Door de aanbeveling in de richtlijn van de Nederlandse Vereniging van hiv-behandelaren (NVHB) om specifieke groepen, zoals mannen die seks hebben met mannen (MSM), periodiek te screenen is de behoefte aan zorgverleners die deze screening kunnen uitvoeren toegenomen. [2] Er wordt momenteel gewerkt aan de oprichting van de Nederlandse Vereniging voor Anuskanker Preventie (NVAP) door en voor hulpverleners die zich bezighouden met dit onderwerp.

DOMEINGROEP ANOGENITALE DERMATOSEN

Maureen Jonker (*voorzitter*), Thijs Siegenbeek van Heukelom (*secretaris*), Hester Vermaat (*penningmeester*), Kim Meeuwis (*lid*), Karien Gosens (*lid*), Evelien Roekevisch (*lid*) en Kiki Wigny (*aios-lid*).

Samenwerking speelt een belangrijke rol in de behandeling van diverse anogenitale problemen. Behalve samenwerking met gynaecologen, urologen en (procto)chirurgen kan ook samenwerking met aanpalende paramedische disciplines, zoals bekkenbodembodem-fysiotherapeuten en seksuologen hierbij soms van onschatbare waarde zijn. Een waardevol interview met een seksuoloog en een interessant stuk geschreven samen met een bekkenbodembodem-fysiotherapeut illustreren dit mooi. Ook vragen we uw aandacht voor een positiever en neutraler taalgebruik van de vulva. Voor vulvaspecialisten is deze discussie inmiddels bekend, maar voor algemeen dermatologen is het wellicht nog minder vanzelfsprekend. Tot slot presenteren we een aantal interessante anogenitale casus, waarbij de klinische presentatie in eerste instantie iets anders deed vermoeden dan de uiteindelijk gestelde diagnose. Kortom, voldoende om u mee te verrijken. Het tot stand komen van dit themanummer was ook een samenwerkingsproject, waaraan zowel de huidige domeingroepleden als ook twee oud-leden hebben bijgedragen. Wij wensen u veel leesplezier.

LITERATUUR

1. www.vulvapoli.nl
2. Nederlandse Vereniging van HIV behandelaren, Richtlijn HIV; Screening anale premaligne afwijkingen. Update 13-2-2026.

CORRESPONDENTIEADRES

Maureen Jonker

E-mail: mjonker@spaarnegasthuis.nl

Voorzitter domeingroep anogenitale dermatosen en dermatoloog Spaarne Gasthuis, Hoofddorp/Haarlem